

Direktør Christian Worm
Koncern Plan og Udvikling
Region Hovedstaden

2. august 2010

Notat vedr. brug af data fra Databasen Børns Sundhed "Hvad kan data anvendes til – og hvordan?"

Koncern Plan og Udvikling har anmodet om, at få en beskrivelse af, hvorledes data fra databasen Børns Sundhed kan anvendes.

Baggrund

Som bekendt blev databasen Børns Sundhed etableret i 2002 i samarbejde mellem Københavns Amt og kommunerne i amtet. Databasen blev placeret på Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed efter ønske fra Københavns Amt og FKKA.

Formålet med databasen er, at:

- monitorere børns sundhedstilstand
- monitorere ydelser fra den kommunale sundhedstjeneste
- skabe grundlag for videreudvikling af sundhedsplejens ydelser
- skabe basis for videnskabelige projekter.

Databasen Børns Sundhed er baseret på sundhedsplejerskernes kvalitetsudviklede journaler til brug i graviditeten og 4 udvalgte besøg i barnets første leveår. Fra skoleåret 2006/2007 indeholder databasen også data fra børn ved indskoling. I tilslutning til Kvalitetsudviklingen er der udarbejdet en manual, der klart beskriver/definerer den enkelte variabel.

Databasen, der er godkendt af Datatilsynet, ledes af en tværfaglig og tværsektorielt sammensat styregruppe.

Forskningsdatabasen

I år 2000 blev der etableret en forskningsdatabase baseret på sundhedsplejerskernes journaldata fra år 2000. Denne database, kaldet CCC2000 er etableret udelukkende med det formål at danne grundlag for forskning. Der er udarbejdet internationalt publicerede artikler, om barnets psykiske udvikling i den meget tidlige barnealder - en viden man ikke tidligere har haft. På baggrund af den opsamlede viden er der udarbejdet en doktorafhandling indenfor børnepsykiatrien "Mental health problems and psychopathology in infancy and early childhood – An epidemiological study".

Desuden har data fra forskningsdatabasen indgået i Ph.D projekt om børns vækst og trivsel "Failure to Thrive in 0-1-year-old Children Definition and Predictors".

Forsknings- og udviklingsarbejde på baggrund af Databasen Børns Sundhed

På baggrund af udvalgte indikatorer er der udarbejdet årsrapporter siden 2002.

I forbindelse med Årsrapporterne er der sat fokus på forskellige udviklingsområder med henblik på uddannelse af sundhedsplejerskerne, kvalitetsudvikling af kommunernes indsats, tilrettelæggelse af indsatsområder og opfølgning på disse.

I de enkelte kommuner har resultaterne fra Årsrapporterne f.eks. betydet at der er indført barselsbesøg, indsats i forhold til efterfødselsreaktioner, udarbejdet kriterier for behovsbesøg, indført 1½ års besøg og særlige tilbud til præmature børn. Tværkommunalt er der etableret kursus om børn i familier med alkoholproblemer, og temamøder med relevant fagligt indhold.

Den børnepsykiatriske forskning har vist, at sundhedsplejerskerne kan finde børn i slutningen af første leveår, der senere diagnosticeres med f.eks. ADHD eller diagnoser indenfor autismespektret. I 2009 blev der søgt og bevilget puljemidler fra Sundhedsministeriet og Trygfonden på i alt 1,5 mill. kr. til udvikling af et screeningsredskab til brug ved sundhedsplejerskebesøg, når barnet er 9 – 10 måneder gammel. Screeningsredskabet skal medvirke til tidlig opsporing af ovennævnte børn med henblik på vejledning af forældre og tilrettelæggelse af den kommunale indsats. Der bliver således mulighed for at rette op på - eller mindske følger af fejludvikling. Endvidere vil nogle børn skulle henvises til børnepsykiatrisk afdeling. Projektet er forankret i et samarbejde mellem Styregruppen for Børns Sundhed, SIF og børnepsykiatrisk afdeling i Glostrup.

Flytning af databasen Statens Institut for Folkesundhed (SIF)

Fra august 2010 flyttes databasen fra Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhedsfremme til SIF. Det er aftalt at kommunerne fremover vil modtage:

- en årlig rapport baseret på egne data.
- egne rådata d.v.s. alle indsendte data på børn og forældre. Data kan f.eks. kobles til de enkelte skoler
- en årlig rapport baseret på alle de deltagende kommuners data på børn 0 -1 årige. Rapporten, der udarbejdes af SIF, viser data på kommuneniveau
- en årlig rapport baseret på alle de deltagende kommuners data på børn ved indskolingen. Rapporten, der udarbejdes af SIF, viser data på kommuneniveau.

De årlige rapporter vil blive tematiseres efter aftale mellem de ledende sundhedsplejersker i de deltagende kommuner, Styregruppen og SIF.

Udbyttet for Regionen og kommunerne

Samarbejdet med SIF betyder, at den enkelte kommune hvert år får udarbejdet en børnesundhedsprofil med validerede data. Dette giver mulighed for, at tilrettelægge indsatsområder og følge op på disse på et ensartet, sammenligneligt og systematisk grundlag. Datadækningen er aktuelt ca. 90 %. Når alle kommuner anvender elektroniske journaler, vil datadækningen være omkring 99 %, svarende til den andel af børnefamilier, der modtager sundhedsplejerskernes tilbud. Til sammenligning kan nævnes at voksensundhedsprofilen fra Region Hovedstaden har en dækningsgrad på ca. 52 %.

Databasen Børns Sundhed giver således Region og kommuner kontinuerlige børnesundhedsprofiler baseret på valide og kvalitetssikrede data på hele årgange af børn.

Databasen kan endvidere bruges til at følge udviklingen vedr. overvægt, rygning, motorisk udvikling og fysisk aktivitet. I forbindelse med indskolingsundersøgelsen skal det bemærkes, at der kan trækkes data på den enkelte skole.

Resultaterne kan anvendes til planlægning og evaluering af indsatsen på børneområdet i såvel Region som kommuner.

Databasen indeholder bl.a. oplysninger om:

- graviditet, fødsel, forældrenes oplevelse af fødslen, barselsperioden og ammelængden
- gestationsalder samt handicap og sygdomme hos barnet
- forældrenes etnicitet, uddannelse, arbejdsforhold, misbrug, rygning og fysisk/psykisk sygdom, forudsætninger for forældreskab m.v.

Ved iværksættelse af yderligere analyser og forskning er det muligt at udvikle ny viden i forhold til børnesundheden f.eks. vedrørende:

- betydningen af tidlige udskrivelser og indsats i barselsperioden
- børn med særlige behov, der vil få brug for ekstra indsats fra praktiserende læge, børneafdelinger og kommuner
- sammenhæng mellem forældrenes vilkår og forudsætninger og barnets udvikling

Aktuelt arbejdes der på, at udvide databasen med oplysninger på børn ved 1½ år samt ved udskolingen.

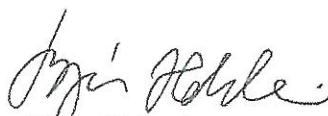
På baggrund af de ovenfor anførte muligheder vil det være nærliggende, at Styregruppen, SIF og Region Hovedstaden indgår i et samarbejde om udarbejdelse af en samlet børneprofil for kommunerne i Region Hovedstaden. Som anført vil datadækningen være meget høj, og data vil være kvalitetssikrede.

Deltagelse i databasen Børns Sundhed forudsætter, at kommunen anvender elektronisk journal, der er godkendt til at levere data til databasen. For kommuner, der ikke har elektroniske journaler, godkendt til at levere data til databasen, anbefales det, at der etableres et samarbejde med henblik på anvendelse af data fra disse journaler.

Undertegnede vil se frem til at mødes med Region Hovedstaden og kommunerne til en drøftelse af de mange muligheder herunder forskningsaktiviteter, der kan styrke viden om børnesundheden.

Venlig hilsen

Lisbeth Wilms
Formand for Styregruppen
Børns Sundhed
Tlf.: 2173 3667
lw@gentofte.dk

Bjørn Holstein
Professor
Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet
Tlf.: 39207777